

08.08.2022

AS16661
5689/00.00/2022

Työ- ja elinkeinoministeriö

PL 32
00023 VALTIONEUVOSTO

PE AS14077, 22.6.2022

PÄÄESIKUNNAN LAUSUNTO HUOLTOVARMUUSSELONTEON LUONNOKSESTA

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Pääesikunnalta lausuntoa aiheesta: Luonnos valtioneuvoston huoltovarmuusselonteoksi. Huoltovarmuusselonteko laaditaan nyt ensimmäistä kertaa. Selonteon valmistelussa huomioidaan vielä muun muassa Nato-hakemuksesta johtuvat tarkennustarpeet sekä CER-direktiivin lopullinen sisältö. Tekstiluonnos täsmentyy näiltä osin vielä valmistelun kuluessa.

Selonteon luonnoksessa otetaan hyvin huomioon huoltovarmuuden toimintaympäristön viimeaikaiset muutokset, luodaan katsaus huoltovarmuuden nykyiseen toimintamalliin ja tunnistetaan huoltovarmuuden kehittämislinjauksia. Selonteko sisältää kuvaukset sektorikohtaisesta varautumisesta ja sotilaalliselle huoltovarmuudelle on oma lukunsa.

Huoltovarmuustoiminnassa on verkottuvassa maailmassa yhä enemmän kansainvälinen ulottuvuus. Suuri osa konkreettisista toimenpiteistä tehdään kuitenkin kansallisesti. Tämän vuoksi selonteon sisältörakennetta voisi vielä harkita. Kansainvälisen yhteistyön nostaminen ensimmäiseksi substanssikappaleeksi ei välttämättä kuvaa sitä, missä huoltovarmuusalan toiminnan painopiste kuitenkin on.

Toinen sisältörakenteeseen liittyvä ehdotus on tarkastella liitteen 1 tarpeellisuutta. Siinä kuvataan päällekkäin samoja asioita kuin on varsinaisessa runkoasiakirjassa. Ei ole ilmeistä, että liite olisi tarpeellinen. Liitteessä olevia asioita voisi kirjoittaa suoraan runkoasiakirjaan, jolloin selonteon rakenne olisi selkeämpi eikä syntyisi tarpeetonta toistoa.

Selonteossa tunnistetaan kuljetusjärjestelmän keskeinen rooli huoltovarmuudessa niin Suomen sisällä kuin kansainvälisesti. Erityisesti otetaan esille Suomen huoltovarmuuden korkea riippuvuus merikuljetuksista. Operatiivisesta näkökulmasta olisi aiheellista tunnistaa myös toimintaympäristön muutosten aiheuttamat vaatimukset huoltovarmuuteen liittyvien kuljetusten ja varastoinnin suojaamisessa. Lainsäädännön ja suojaamiseen liittyvien tehtävien olisi kehityttävä rinnan muuttuvien vaatimusten kanssa (esimerkkinä merikuljetusten suojaamiseen liittyvä lainsäädäntö ja eri viranomaisten tehtävät).

Suomen hiilineutraalisuustavoitteen toteuttamisen vuoksi fossiilisten ja biopolttoaineiden varmuusvarastointi ja varmuusvarastointivelvoite tulee varmistaa. Ajoneuvokannan sähköistyminen vähentää nestemäisten polttoaineiden tarvetta ja tätä kautta jakelua. Puolustusvoimien kuljetusvälineet käyttävät pääsääntöisesti nestemäisiä polttoaineita vielä pitkään.

Sotilaallista huoltovarmuutta käsittelevässä kappaleessa todetaan, että on erityisen tärkeää varmistaa kriittisten teknisten järjestelmien yllä- ja kunnossapito ja maanpuolustuksessa käytettävän kriittisen kulutusmateriaalin tuotanto. Nämä molemmat edellyttävät riittäviä varmuus- ja valmiusvarastoja. Koska ampumatarvikkeet ovat erittäin tärkeää kulutusmateriaalia, voisi myös selontekoon kirjata esimerkiksi seuraavasti: Puolustushallinto ylläpitää yhteistyössä Huoltovarmuuskeskuksen kanssa tärkeimpien sodan ajan kulutusmateriaalien, kuten ruutien ja ampumatarvikkeiden tuotantokapasiteettia sekä välttämättömiä maanpuolustusta tukevia varmuusvarastoja.

Julkisten hankintojen tekeminen huoltovarmuuskriittisiltä yrityksiltä sotilaallisen huoltovarmuuden varmistamiseksi tulisi kyetä ottamaan nykyistä paremmin huomioon.

Kaiken kaikkiaan selonteko luo hyvän pohjan huoltovarmuusalan kehittämiseksi ja huoltovarmuuspäätöksen päivittämiseksi.

Pääesikunnan päällikön sijainen
Kenraaliluutnantti

Kim Jäämeri

Logistiikkapäällikkö
Prikaatikenraali

Timo Saarinen

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

LIITTEET

JAKELU

TIEDOKSI